

Eiropadome

Briselē, 2023. gada 27. oktobrī
(OR. en)

EUCO 14/23

CO EUR 11
CONCL 5

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Temats:	Eiropadomes sanāksme (2023. gada 26. un 27. oktobrī) – secinājumi

Delegāciju vajadzībām šai pavadvēstulei ir pievienoti secinājumi, ko Eiropadome pieņēma minētajā sanāksmē.

I. UKRAINA

1. Eiropadome atkārtoti pauž stingru nosodījumu Krievijas agresijas karam pret Ukrainu, kas ir nepārprotams ANO Statūtu pārkāpums, un vēlreiz apstiprina nelokāmo Eiropas Savienības atbalstu Ukrainas neatkarībai, suverenitātei un teritoriālajai integritātei tās starptautiski atzītajās robežās un tās neatņemamām tiesībām uz paš aizsardzību pret Krievijas agresiju.
2. Eiropas Savienība turpinās sniegt Ukrainai un tās tautai spēcīgu finansiālo, ekonomisko, humanitāro, militāro un diplomātisko atbalstu tik ilgi, cik tas būs nepieciešams.
3. Konkrētāk, Eiropas Savienība un tās dalībvalstis turpinās Ukrainai sniegt ilgtspējīgu militāro atbalstu, jo īpaši, izmantojot Eiropas Miera mehānismu un ES militārās palīdzības misiju, kā arī dalībvalstu divpusēju palīdzību. Eiropadome uzsver, cik svarīgi ir dalībvalstu centieni un tuvākajā laikā – vajadzība paātrināt militārā atbalsta sniegšanu Ukrainai, lai palīdzētu apmierināt tās akūtās militārās un aizsardzības vajadzības, tostarp vajadzību pēc raķetēm un munīcijas, jo īpaši viena miliona artilērijas munīcijas šāviņu iniciatīvas ietvaros, kā arī pretgaisa aizsardzības sistēmām Ukrainas iedzīvotāju un tās kritiskās un energoinfrastruktūras aizsardzībai.

Ilgttermiņā Eiropas Savienība un dalībvalstis kopā ar partneriem sniegs ieguldījumu nākotnes drošības saistībās attiecībā uz Ukrainu, un tas palīdzēs Ukrainai aizsargāties, pretoties destabilizācijas mēģinājumiem un atturēt agresijas aktus nākotnē. Eiropadome aicina Augsto pārstāvi, balstoties uz satvaru, kas jāapstiprina Padomei, apspriesties ar Ukrainu par ES nākotnes drošības saistībām un par minētajām apspriedēm ziņot Eiropadomes decembra sanāksmē.

Militārais atbalsts un drošības saistības tiks sniegtas, pilnībā ievērojot dažu dalībvalstu drošības un aizsardzības politiku un ņemot vērā visu dalībvalstu drošības un aizsardzības intereses.

4. Ņemot vērā nepārtrauktos Krievijas uzbrukumus Ukrainas civilajai un kritiskajai infrastruktūrai, Eiropas Savienība un tās dalībvalstis intensīvāk sniegs humāno un civilās aizsardzības palīdzību Ukrainai, tostarp tādu aprīkojumu kā elektroenerģijas ģeneratori, transformatori, mobilās apsildes iekārtas un augstsprieguma un apgaismes iekārtas, lai palīdzētu Ukrainai un tās iedzīvotājiem izturēt vēl vienu ziemu kara apstākļos.
5. Eiropas Savienība un tās dalībvalstis turpinās savus pastiprinātos diplomātisko kontaktu centienus un sadarbību ar Ukrainu un citām valstīm nolūkā nodrošināt visplašāko iespējamo starptautisko atbalstu visaptverošam, taisnīgam un ilgstošam mieram un Ukrainas miera formulas pamatprincipiem un mērķiem, lai tiktu sarīkots Globālais miera samits.
6. Krievija ir atbildīga par milzīgo kaitējumu, ko nodarījis tās agresijas karš pret Ukrainu. Koordinācijā ar partneriem ir jāgūst izšķiroši panākumi jautājumā par to, kā atbilstīgi piemērojamām līgumsaistībām un saskaņā ar ES un starptautiskajām tiesībām visus privāto struktūru rīcībā esošos ārkārtas ieņēmumus, kas gūti tieši no imobilizētajiem Krievijas aktīviem, varētu novirzīt Ukrainas un tās atveseļošanas un atjaunošanas atbalstam. Eiropadome aicina Augsto pārstāvi un Komisiju paātrināt darbu ar mērķi iesniegt priekšlikumus. Eiropas Savienība joprojām ir apņēmības pilna koordinācijā ar starptautiskajiem partneriem atbalstīt Ukrainas atjaunošanu, atveseļošanu un rekonstrukciju, tostarp atmīnēšanas procesu. Šajā sakarībā Eiropadome atzinīgi vērtē rezultātus, kas gūti 2023. gada 11. un 12. oktobrī Zagrebā notikušajā Starptautiskajā līdzekļu devēju konferencē par humanitāro atmīnēšanu Ukrainā un kas ietver atbalstu efektīvai pretmīnu pasākumu pārvaldībai.

7. Krievija un tās vadība ir pilnībā jāsauc pie atbildības par agresijas kara īstenošanu pret Ukrainu un citiem vismagākajiem starptautiskajiem noziegumiem. Eiropadome aicina turpināt darbu, tostarp Pamatgrupā veikto darbu, pie centieniem izveidot tribunālu saukšanai pie atbildības par agresijas noziegumu pret Ukrainu, kam būtu visplašākais starpreģionālais atbalsts un visplašākā leģitimitāte, un strādāt pie tā, lai izveidotu turpmāku kompensācijas mehānismu. Turklāt Eiropadome izsaka atbalstu Starptautiskās Krimināltiesas darbam un pauž nosodījumu Krievijas mēģinājumiem graut tās starptautiskās pilnvaras un darbību.
8. Eiropadome visstingrākajā veidā nosoda to, ka Krievija nelikumīgi deportē un pārvieto uz Krieviju un Baltkrieviju Ukrainas bērnus un citus civiliedzīvotājus, un mudina Krieviju un Baltkrieviju nekavējoties nodrošināt viņu drošu atgriešanos.
9. Ciešā sadarbībā ar partneriem un sabiedrotajiem vēl vairāk ir jāvērtina Krievijas spēja īstenot agresijas karu, tostarp, turpinot stiprināt sankcijas un pilnīgi un efektīvi tās īstenojot un novēršot to apiešanu, īpaši attiecībā uz paaugstināta riska precēm. Eiropadome nosoda to, ka Irāna un Baltkrievija turpina sniegt militāro atbalstu Krievijas agresijas karam. Tā arī mudina visas valstis, jo īpaši Korejas Tautas Demokrātisko Republiku (KTDR), nesniegt ne materiālu, ne cita veida atbalstu Krievijas agresijas karam. Eiropas Savienība intensīvāk strādās ar partneriem, lai apkarotu nepatiesus Krievijas vēstījumus un dezinformāciju par šo karu.
10. Eiropas Savienība pauž dziļu vilšanos par to, ka Krievijas parlaments ir pieņēmis likumu, ar ko atsauc Krievijas Federācijas ratifikāciju Līgumam par kodolizmēģinājumu vispārējo aizliegumu (*CTBT*).

11. Krievijas vienpusējais lēmums izbeigt Melnās jūras graudu iniciatīvas īstenošanu un tās apzinātie uzbrukumi Ukrainas graudu uzglabāšanas un eksporta iekārtām, kā arī tās darbības kuģošanas brīvības traucēšanai Melnajā jūrā liecina, ka Krievija turpina izmantot pārtiku par ieroci un apdraudēt globālo pārtikas nodrošinājumu. Eiropadome uzsver to, cik svarīga ir drošība un stabilitāte Melnajā jūrā, kas ir būtiska ilgtspējīgam graudu eksportam. Tā atbalsta visus centienus, tostarp ANO centienus, atvieglot Ukrainas graudu un citu lauksaimniecības produktu eksportu uz valstīm, kurām tas visvairāk ir nepieciešams, īpaši Āfrikā un Tuvajos Austrumos. Eiropadome aicina vēl vairāk palielināt ES solidaritātes joslu kapacitāti, lai atvieglotu tranzītu un eksportu uz šīm valstīm, un aicina Komisiju šajā nolūkā ierosināt jaunus pasākumus.
12. Eiropadome atzinīgi vērtē to, ka līdz 2025. gada martam tika pagarināta pagaidu aizsardzība no Ukrainas pārvietotajām personām. Eiropas Savienība joprojām ir apņēmības pilna atbalstīt pārvietotās personas gan Ukrainā, gan Eiropas Savienībā, tostarp, sniedzot atbilstīgu un elastīgu finansiālo palīdzību dalībvalstīm, kuras uzņemas lielāko slogu bēgļu medicīnisko, izglītības un dzīvošanas izmaksu jomā.
13. Eiropas Savienība turpinās atbalstīt Moldovas Republiku to problēmu risināšanā, ko tai rada Krievijas agresija pret Ukrainu.
14. Eiropas Savienība turpinās cieši strādāt ar Ukrainu, Moldovas Republiku un Gruziju un atbalstīs to reformu centienus virzībā uz Eiropas Savienību.

II. TUVIE AUSTRUMI

15. Atkārtoti apstiprinot savu locekļu 2023. gada 15. oktobra paziņojumu, Eiropadome vēlreiz pauž visstingrāko nosodījumu “Hamās” par brutālajiem un neselektīvajiem teroristu uzbrukumiem visā Izraēlā. Tas, ka “Hamās” izmanto civiliedzīvotājus kā dzīvo vairogu, ir īpaši nosodāma zvērība.

Eiropadome stingri uzsver Izraēlas tiesības aizstāvēties saskaņā ar starptautiskajām tiesībām un starptautiskajām humanitārajām tiesībām. Tā atkārtoti aicina “Hamās” nekavējoties atbrīvot visus ķīlniekus bez jebkādiem nosacījumiem.

Eiropadome atkārtoti uzsver, ka ir svarīgi vienmēr nodrošināt visu civiliedzīvotāju aizsardzību saskaņā ar starptautiskajām humanitārajām tiesībām. Tā pauž nožēlu par visām zaudētajām civiliedzīvotāju dzīvībām.

Eiropadome pārskatīja pašreizējo stāvokli un turpmākos pasākumus saistībā ar dažādiem rīcības virzieniem, tostarp saskaņotus centienus nolūkā palīdzēt ES pilsoņiem.

16. Eiropadome pauž visdziļākās bažas par humanitārās situācijas pasliktināšanos Gazā un aicina, izmantojot visus nepieciešamos pasākumus, tostarp humanitāros koridorus un pauzes humanitārām vajadzībām, nodrošināt nepārtrauktu, ātru, drošu un netraucētu piekļuvi humānajai palīdzībai un to, lai palīdzība varētu sasniegt tos, kam tā ir vajadzīga. Eiropas Savienība cieši strādās ar partneriem reģionā, lai aizsargātu civiliedzīvotājus, sniegtu palīdzību un atvieglotu piekļuvi pārtikai, ūdenim, medicīniskajai aprūpei, degvielai un pajumtei, nodrošinot, ka šādu palīdzību ļaunprātīgi neizmanto teroristu organizācijas.
17. Eiropadome atgādina, ka ir jāizvairās no reģionālas eskalācijas un šajā sakarā jāsadarbojas ar partneriem, tostarp ar Palestīniešu pašpārvaldi.
18. Eiropas Savienība ir gatava sniegt ieguldījumu tāda politiska procesa atdzīvināšanā, kura pamatā ir divu valstu risinājums, tostarp ar iniciatīvu “Miera diena”, un atzinīgi vērtē diplomātiskās miera un drošības iniciatīvas, un atbalsta drīzu starptautiskas miera konferences sarīkošanu.
19. Eiropadome uzsver, ka ir jācīnās pret dezinformācijas un nelikumīga satura izplatīšanu, un akcentē platformu juridisko atbildību šajā sakarā.

III. DAUDZGADU FINANŠU SHĒMA 2021.–2027. GADAM

20. Pēc notikušās padziļinātās viedokļu apmaiņas par ierosināto daudzgadu finanšu shēmas 2021.–2027. gadam pārskatīšanu Eiropadome aicina Padomi turpināt darbu, lai līdz gada beigām panāktu vispārēju vienošanos.

IV. EKONOMIKA

21. Ņemot vērā arvien sarežģītākās problēmas, tostarp mainīgu demogrāfisko situāciju un pieaugošu globālo konkurenci, Eiropas Savienībai ir vajadzīga spēcīga ekonomiskā bāze, kura tai nodrošina konkurētspēju ilgtermiņā un vienlīdzīgus konkurences apstākļus gan iekšēji, gan globāli un kuras centrālais elements ir pilnībā funkcionējošs vienotais tirgus un tā četras pamatbrīvības. Eiropas Savienībai ir jāstiprina sava rūpnieciskā un tehnoloģiskā bāze un jāuzlabo sava ekonomiskā noturība, droša savienojamība, globāla piekļuve tirgum un produktivitāte, lai panāktu stratēģisku autonomiju, vienlaikus saglabājot atvērtu ekonomiku.

Novērtējot līdz šim gūtos panākumus, Eiropadome uzsvēra, ka ir jāpaaugstina darbs, lai

- a) attīstītu ES konkurētspējas priekšrocības digitālo un tīro tehnoloģiju jomā, tostarp, koncentrējoties uz inovāciju, pētniecību, izglītību un prasmēm;
- b) nodrošinātu pietiekamu apgādi ar tīru enerģiju par pieņemamu cenu;
- c) ar stratēģisko partnerību palīdzību mazinātu būtiskas kritiskās atkarības un dažādotu piegādes ķēdes;
- d) veicinātu pārkārtošanos uz apritīgāku ekonomiku un
- e) mazinātu regulatīvo slogu.

22. Eiropadome

- a) aicina abus likumdevējus ātri vienoties par Kritiski svarīgo izejvielu aktu, Neto nulles emisiju industrijas aktu un elektroenerģijas tirgus modeļa reformu;
- b) aicina ātri veikt turpmākus pasākumus saistībā ar neseno Komisijas paziņojumu par zāļu trūkuma novēršanu Eiropas Savienībā, vienlaikus nodrošinot labāku piekļuvi zālēm un inovatīvu un konkurētspējīgu farmācijas nozari;
- c) aicina uzsākt darbu pie kopīgiem riska novērtējumiem, ņemot vērā ieteikumu par kritisko tehnoloģiju jomām;
- d) aicina Komisiju un dalībvalstis vēl vairāk uzlabot pamatnosacījumus investīcijām, tostarp, izmantojot kopīgu, skaidru un saskaņotu tiesisko regulējumu un tādu uzņēmējdarbības vidi, kas vairāk veicina konkurētspēju. Eiropadome aicina visas attiecīgās iestādes turpināt darbu, lai vienkāršotu regulējumu un samazinātu nevajadzīgu administratīvo slogu, tostarp ziņošanas prasības, īpaši tās, kas paredzētas MVU un jaunuzņēmumiem. Tā arī aicina Komisiju šajā sakarā izstrādāt papildu priekšlikumus, izmantojot datu ekonomikas un standartizētu uzņēmējdarbības datu sniegtās iespējas;
- e) aicina Komisiju turpināt darbu, ar ko vēršas pret kropļojošo ietekmi, kuru rada globālo dalībnieku tarifi un subsīdijas, lai tādējādi nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus globālā mērogā.
Tā arī aicina Komisiju intensīvi strādāt pie tā, lai mīkstinātu ASV Inflācijas samazināšanas akta (*IRA*) problemātiskos un diskriminējošos elementus, tostarp, nodrošinot, ka Eiropas Savienībai *IRA* noteikumos tiek paredzēts līdzvērtīgs BTN partnera statuss;
- f) aicina Komisiju un abus likumdevējus pabeigt īstenot Eiropadomes 2023. gada 9. februāra un 23. marta secinājumus un pieņemt turpmākus pasākumus, kas tiktu uzskatīti par nepieciešamiem, lai uzlabotu ES konkurētspēju un pievilcību investīcijām;

- g) atgādina savu aicinājumu Komisijai ziņot Padomei par pašreizējās valsts atbalsta politikas ietekmi uz vienotā tirgus integritāti, kā arī uz ES globālo konkurētspēju un
- h) aicina Padomi virzīt uz priekšu darbu pie ekonomikas pārvaldības pārskatīšanas, lai likumdošanas darbu varētu pabeigt 2023. gadā.

V. MIGRĀCIJA UN CITI JAUTĀJUMI

- 23. Eiropadomē notika stratēģiskas diskusijas par migrāciju, un tā iepazinās ar neseno Komisijas priekšsēdētājas vēstuli.
- 24. Eiropadome stingri nosoda nesenos teroristu uzbrukumus Francijā un Beļģijā, kuros tika nogalināti un ievainoti Zviedrijas un Francijas valstspiederīgie. Eiropas Savienība savā nostājā ir vienota un stingra cīņā pret terorismu, naidu un visa veida vardarbīgu ekstrēmismu. Eiropadome aicina iestādes un dalībvalstis veikt saskaņotus centienus, lai mobilizētu visas attiecīgās politikas jomas valsts un ES līmenī nolūkā uzlabot iekšējo drošību, tostarp, stiprinot tiesībsardzības un tiesu iestāžu sadarbību, informācijas apmaiņu, pilnībā izmantojot attiecīgās datubāzes, ārējo robežu aizsardzību, cīņu pret kontrabandistiem un ciešu sadarbību ar trešām valstīm.
- 25. Eiropadome izsaka visdziļāko līdzjūtību nesenajās dabas katastrofās un ekstrēmajos laikapstākļu notikumos cietušajiem ES dalībvalstīs un trešās valstīs un pauž solidaritāti ar viņiem.

26. Tas, ka ekstrēmi laikapstākļu notikumi kļūst arvien biežāki un palielinās to intensitāte, akcentē, ka ir steidzami nepieciešams globāli reaģēt uz klimata ārkārtas situāciju. Centieni pielāgoties klimata pārmaiņām un mazināt to sekas ir būtiski, lai stiprinātu ES noturību un spēju reaģēt uz krīzēm. Atgādinot Padomes 2023. gada 16. un 17. oktobra secinājumus, Eiropadome izvērtēja gatavošanos 2023. gada Apvienoto Nāciju Organizācijas Klimata pārmaiņu konferencei Dubajā (*COP 28*) un aicina pastiprināt globālo rīcību un mērķu vārienīgumu ¹. Eiropadome aicina sniegt visplašāko atbalstu globālajam atjaunīgo energoresursu un energoefektivitātes solījumam, kas Eiropas Savienībai jāiesniedz *COP 28*.
27. Ņemot vērā kaitējumu, kas ar ārējām darbībām nodarīts kritiskajai infrastruktūrai Baltijas jūrā, Eiropadome uzsver, ka ir vajadzīgi efektīvi pasākumi, lai stiprinātu kritiskās infrastruktūras noturību un nodrošinātu tās drošību. Tā arī uzsver, cik svarīga ir visaptveroša un koordinēta pieeja Eiropas Savienības gatavībai krīzēm un reaģēšanai krīzes situācijās, kura nodrošina, ka visas nozares sniedz ieguldījumu visu apdraudējumu pieejā.

¹ uzsverot, ka saskaņā ar Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem globālās siltumnīcefekta gāzu emisijas maksimums ir jāsasniedz vēlākais pirms 2025. gada, lai sasilšanu ierobežotu līdz aptuveni 1,5 °C.

28. Eiropadome ir dziļi nobažījies par drošības situāciju Kosovā * ziemeļos. Tā stingri nosoda vardarbīgo uzbrukumu Kosovā policijai 2023. gada 24. septembrī. Eiropas Savienība gaida, ka vainīgie tiks aizturēti un ātri saukti pie atbildības un ka Serbija pilnībā sadarbosies un veiks visus vajadzīgos pasākumus šajā sakarā. Kosovai un Serbijai ir jāturpina pastāvīgi deeskalācijas centieni, kā arī pēc iespējas drīz jānodrošina jaunas vēlēšanas Kosovā ziemeļos, kurās aktīvi piedalās Kosovā serbi. Ja saspīlējumu neizdosies mazināt, tam būs sekas. Eiropadome pauž nožēlu par to, ka abas puses neīsteno nolīgumu par virzību uz attiecību normalizēšanu un tā īstenošanas pielikumu, kā arī citas vienošanās, kas panāktas ES veicinātajā dialogā, kuru vada Augstais pārstāvis un atbalsta ES īpašais pārstāvis. Tā aicina Kosovu un Serbiju tos īstenot bez kavēšanām un bez nosacījumiem. Tas ietver Serbu vairākuma pašvaldību asociācijas/kopienas izveidi. Attiecību normalizēšana ir būtisks priekšnoteikums abu pušu virzībai uz Eiropas Savienību, un progresa trūkuma gadījumā abas puses riskē zaudēt nozīmīgas iespējas.
29. Eiropas Savienība turpinās cieši strādāt ar Rietumbalkāniem un atbalstīs to reformu centienus virzībā uz Eiropas Savienību.
30. Eiropadome uzsver savu pastāvīgo atbalstu tāda ilgtspējīga un ilgstoša miera veicināšanai starp Armēniju un Azerbaidžānu, kurš ir balstīts uz suverenitātes atzīšanas, robežu neaizskaramības un teritoriālās integritātes principiem. Eiropadome uzsver, cik svarīgi ir nodrošināt Karabahas armēņu, tostarp to, kuri vēlas atgriezties savās mājās, tiesības un drošību. Tā atbalsta Briselē pieņemto attiecību normalizēšanas procesu un aicina puses godprātīgi iesaistīties un pabeigt šo procesu līdz šā gada beigām.
31. Eiropadome aicina Augsto pārstāvi un Komisiju nākt klajā ar iespējām, kā vislabāk stiprināt ES un Armēnijas attiecības visās to dimensijās.

* Šis nosaukums neskar nostājas par statusu un atbilst ANO DP Rezolūcijai 1244/1999 un Starptautiskās Tiesas atzinumam par Kosovā neatkarības deklarāciju.

32. Eiropadomē notika stratēģiskas diskusijas par stāvokli Sāhelā. Tā pauž bažas par to, ka Sāhelā turpina pasliktināties drošības un humanitārā situācija, ko saasina politiskā nestabilitāte. Eiropadome uzsver, ka stabilitāte Sāhelā un plašākā reģionā, tostarp kaimiņos esošajās piekrastes valstīs, ir ļoti svarīga Sāhelā dzīvojošo cilvēku drošībai un labklājībai, kā arī Eiropas Savienībai. Eiropas Savienība turpinās iesaistīties *ECOWAS* atbalstīšanā un sadarbībā ar galvenajiem partneriem reģionā. Eiropadome aicina Augsto pārstāvi un Komisiju nākt klajā ar iespējamiem risinājumiem, kā ES rīcību un attiecīgos instrumentus pielāgot pašreizējai situācijai reģionā. Eiropadome aicina nekavējoties atbrīvot prezidentu Bazūmu (*Bazoum*) un viņa ģimeni.
-